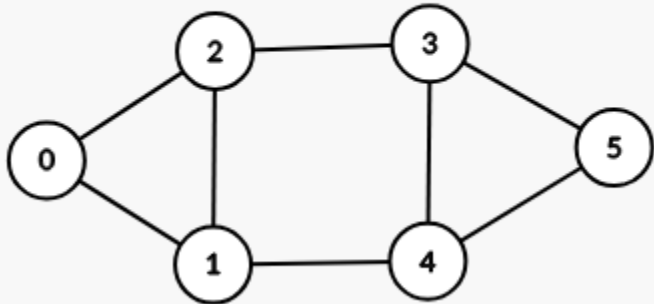

Czym jest spectral clustering?

Spectral clustering to algorytm dzielenia danych (np. wierzchołków grafu) na grupy (klastry) za pomocą analizy spektralnej macierzy.

- Działa na podstawie struktury grafu.
- Używa **macierzy Laplace’a** i jej **wektorów własnych**, aby znaleźć naturalne podziały.

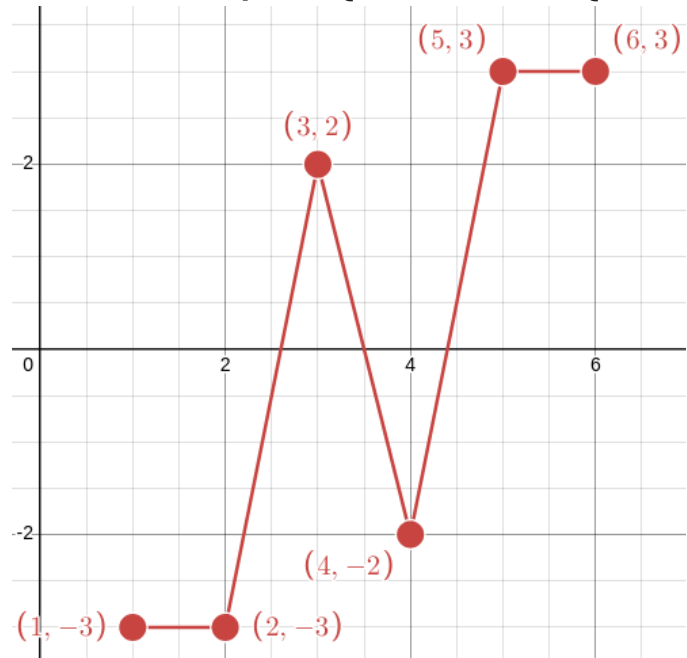
Wszystkie przykłady będą pokazywane na podstawie tego grafu:

Dlaczego spectral clustering działa?

Spectral clustering używa macierzy Laplace'a aby pokazać różnicę pomiędzy sąsiadującymi wierzchołkami. Jest to bardzo podobne do działania operatora Laplace'a.

Wartość połączeń z sąsiadami w macierzy Laplace'a dla każdego wierzchołka:

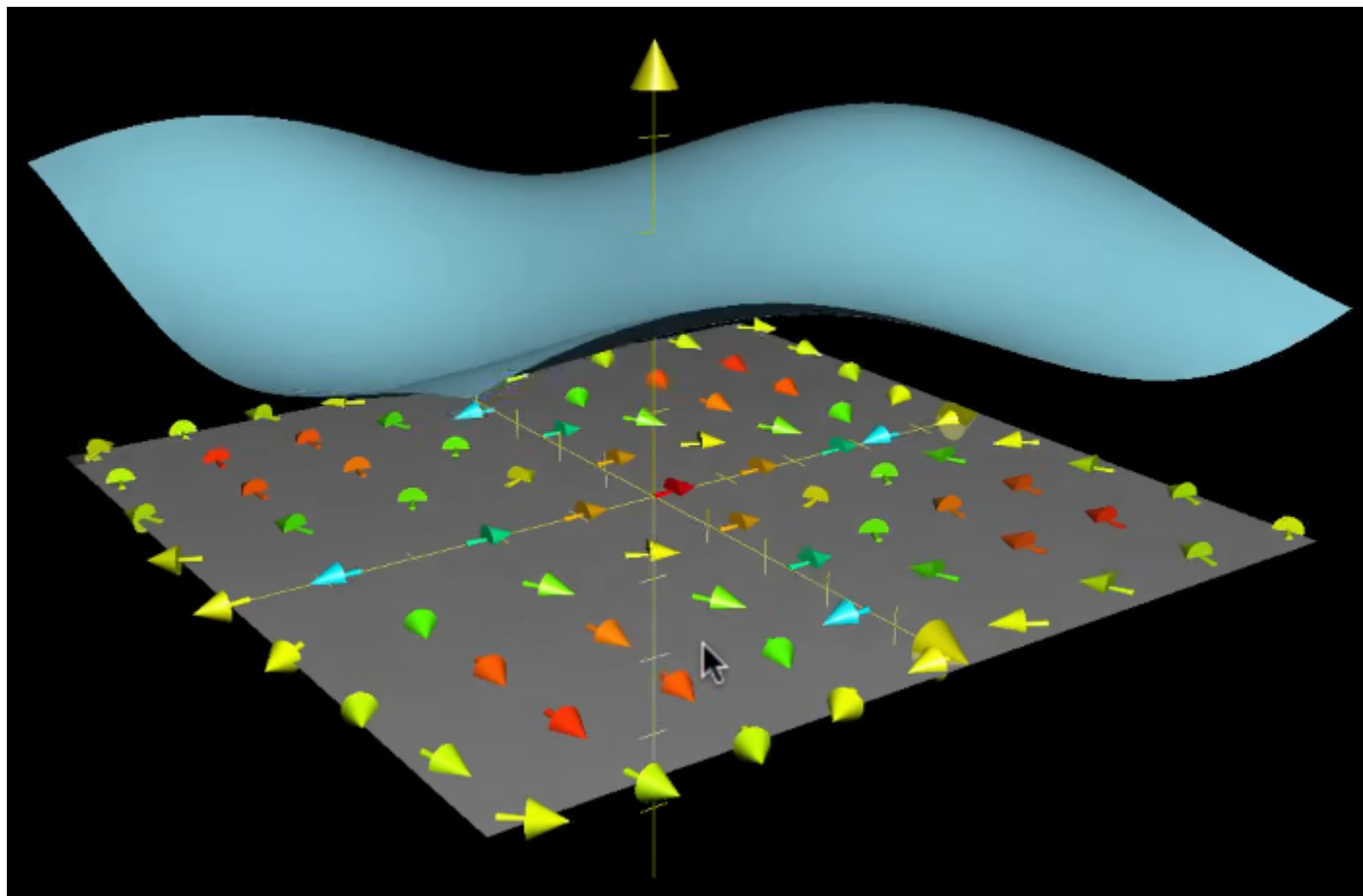
Tutaj widzimy że najlepiej jest podzielić graf pomiędzy wierzchołkami 3 i 4 czyli wierzchołki (1, 2, 3) to klaster 1 a (4, 5, 6) to klaster 2.

Policzone ze wzoru: Lx

Gdzie L to macierz Laplace'a a x to wektor z wierzchołkami np.:

$$x = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \\ 4 \\ 5 \\ 6 \end{pmatrix}$$

Operator Laplace'a na funkcji ciągłej:

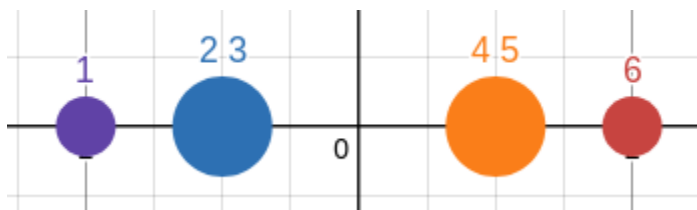
Po co nam wektory własne?

Macierz Laplace'a i jej wektory własne są bardzo podobne do tego jak przy całkowaniu możemy przejść z współrzędnych kartezjańskich na biegunowe. Po przejściu na spektrum macierzy (przestrzeń wektorów własnych) łatwiej jest nam podzielić graf na klastry ponieważ wierzchołki dobrze połączone są blisko siebie w przestrzeni wektorowej.

dla najmniejszego nie zerowego wektora (Fiedlera):

$$\lambda_1 = \begin{pmatrix} -2 \\ -1 \\ -1 \\ 1 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix}$$

Przedstawienie wierzchołków grafu w przestrzeni wektora własnego:

Działanie krok po kroku

1. macierz sąsiedztwa

Macierz sąsiedztwa do podanego grafu wygląda tak:

$$A = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 0 \end{pmatrix}$$

W macierzy symetrycznej wszystkie wektory własne są do siebie prostopadłe.

2. Macierz Laplace'a

Macierz Laplace'a jest liczona następującym wzorem:

$$L = D - A$$

gdzie D jest macierzą diagonalną ([Macierz stopniowa](#)):

$$D_{ii} = \sum_{j=0}^{i-1} A_{ij} + \sum_{j=i+1}^n A_{ij}$$

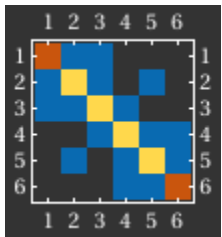
Dla naszego przykładu D ma wartość:

$$D = \begin{pmatrix} 2 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 3 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 3 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 3 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 3 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 2 \end{pmatrix}$$

Czyli L jest równe:

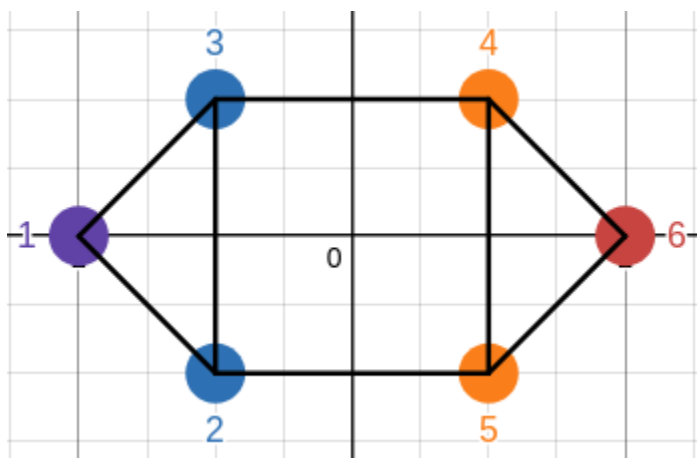
$$L = \begin{pmatrix} 2 & -1 & -1 & 0 & 0 & 0 \\ -1 & 3 & -1 & 0 & -1 & 0 \\ -1 & -1 & 3 & -1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 3 & -1 & -1 \\ 0 & -1 & 0 & -1 & 3 & -1 \\ 0 & 0 & 0 & -1 & -1 & 2 \end{pmatrix}$$

Tutaj znowu od razu widać jak najlepiej podzielić graf na dwie części.

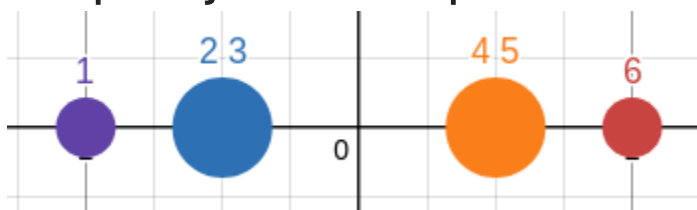

3. Liczenie wektora własnego

Do policzenia wektora własnego używamy metody **shifted Inverse Power Iteration**, następnie do każdego wierzchołka przypisujemy jego odpowiadającą wartość w wektorze własnym.

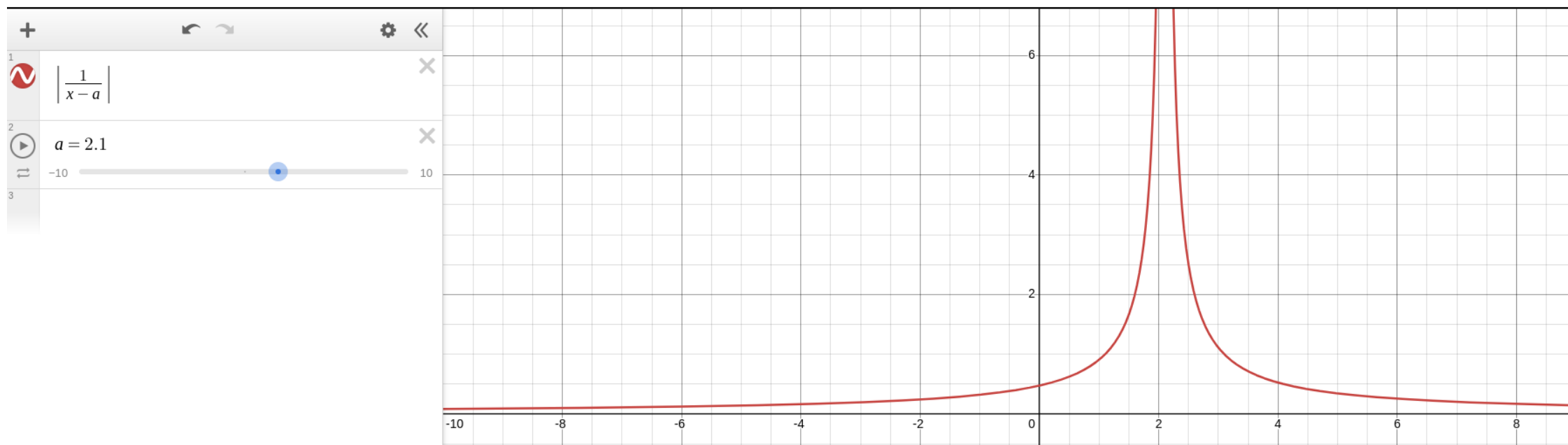
Po przejściu na spektrum macierzy:

Jak działa *Shifted Inverse Power Iteration*

Ta metoda polega na znalezieniu wektora własnego, który jest najbliższej podanej wartości.

Używając wzoru $(A - \sigma I)x_{n+1} = x_n$. Ten wzór został wyprowadzony z wzoru $(A - \sigma I)^{-1}v = \frac{1}{\lambda - \sigma}v$. Gdzie widzimy że wartość najbliższa σ jest teraz najbardziej znacząca.

Przykład

Dla macierzy $A = \begin{pmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 3 \end{pmatrix}$ oraz $\sigma = 3.5$:

1. Macierz przesunięta (*shifted*)

$$A - \sigma I = \begin{bmatrix} 2 - 3.5 & 1 \\ 1 & 3 - 3.5 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1.5 & 1 \\ 1 & -0.5 \end{bmatrix}$$

2. Wybieramy początkowy wektor

$$x_0 = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}$$

3. Podstawiamy wszystko do wzoru

$$\begin{bmatrix} -1.5 & 1 \\ 1 & -0.5 \end{bmatrix} x_1 = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$\begin{cases} -1.5x_{1a} + x_{1b} = 1 \\ x_{1a} - 0.5x_{1b} = 0 \end{cases}$$

Z tego możemy policzyć:

$$x_1 = \begin{pmatrix} 2 \\ 4 \end{pmatrix}$$

4. Następnie normalizujemy i powtarzamy poprzednie kroki aż $x_n \approx x_{n+1}$

$$||x_1|| = \sqrt{2^2 + 4^2} = 2\sqrt{5}$$

$$x_1 = \frac{1}{2\sqrt{5}} \begin{bmatrix} 2 \\ 4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \frac{1}{\sqrt{5}} \\ \frac{2}{\sqrt{5}} \end{bmatrix}$$

5. Po spełnieniu wymagań aproksymacji wektora dostajemy

W tym przypadku zakończyłem proces do aproksymacji do 3 miejsc po przecinku

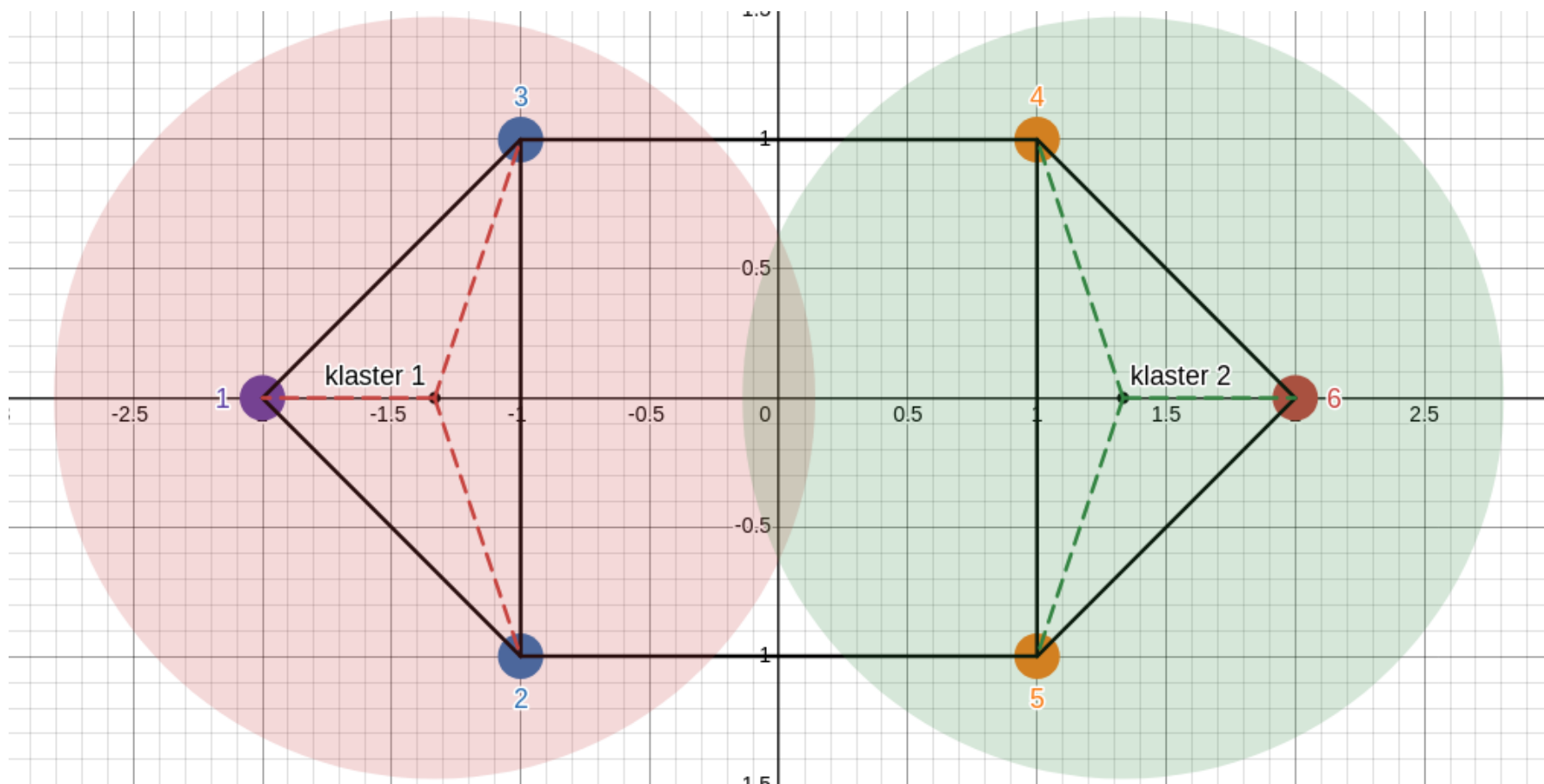
$$x \approx \begin{pmatrix} 0.526 \\ 0.851 \end{pmatrix}$$

6. Ostatnim krokiem jest przypisanie każdej wartości z wektora do każdego wierzchołka

Czyli pierwszy wierzchołek dostaje pierwszą wartość wektora własnego itd.

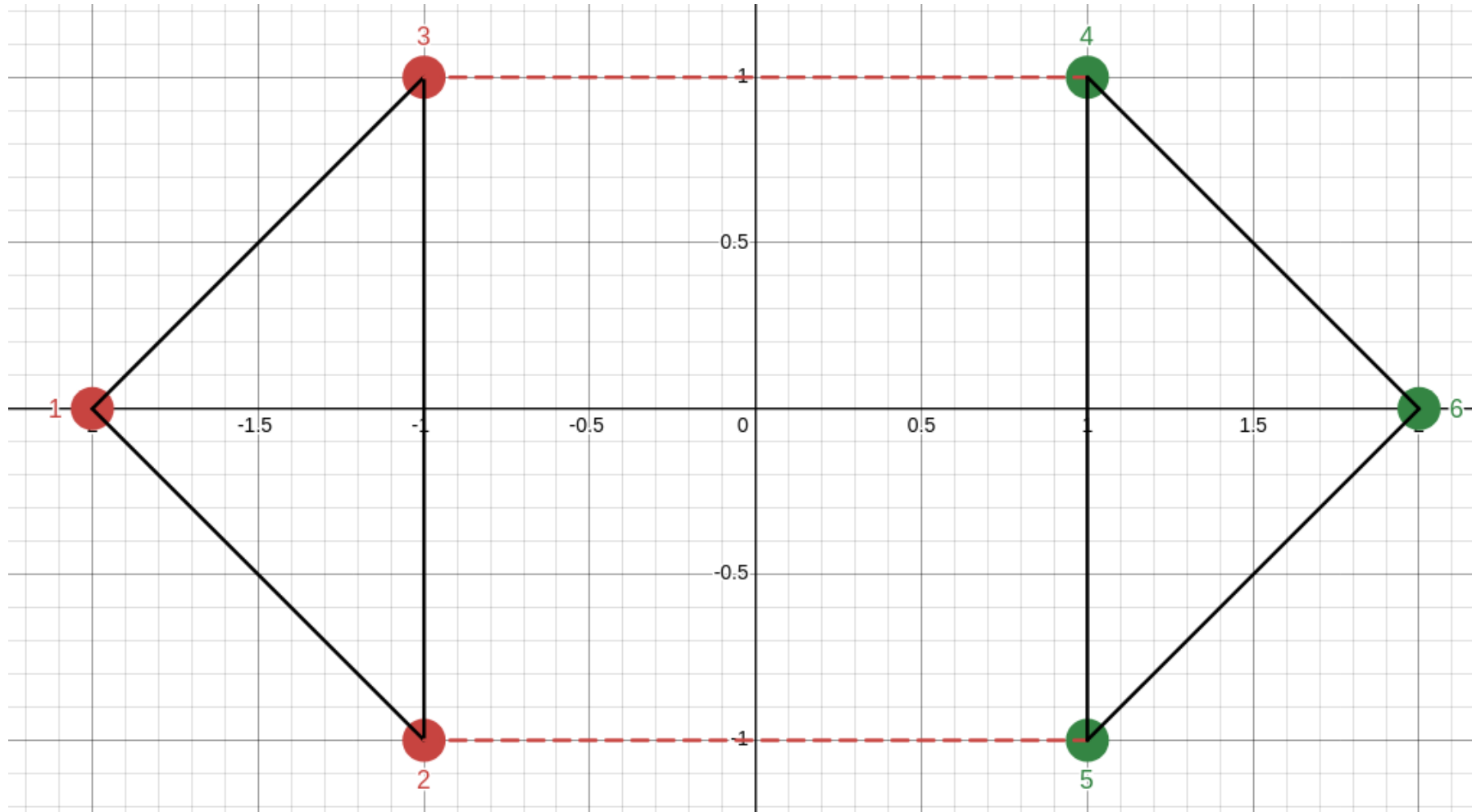
4. Dzielenie grafu

Do dzielenia grafu używam algorytmu k-means który znajduje iteracyjnie idealny środek klastra i przypisując do niego najbliższe wierzchołki.

5. Wynik końcowy

Podzielony graf na dwa klastry:

Źródła

- [Spectral Clustering \(wikipedia\)](#)
- [Macierz Laplace'a \(wikipedia\)](#)
- [Spektrum Macierzy \(wikipedia\)](#)
- [Operator Laplace'a \(youtube\)](#)
- [Spectral clustering \(youtub\)](#)
- [Shifted Inverse Power Iteration Method \(youtube\)](#)